

λονται εἰς ἀρετὰς ἐν τῇ πρεσβυτικῇ ἡλικίᾳ· ἀλλ' ἕνεκα περιστάσεως ἦν ἐσχάτως ἐμαθόν, ἀνελογίσθην τὴν στενοχωρίαν τῶν ταλαιπώρων γονέων, ὧν τὰ ἄπορα τέκνα, μακρὰν τῆς πατρικῆς ἐστίας καὶ τῶν φίλων αὐτῶν, ὑποπίπτουσιν εἰς νόσους καὶ ἄλλα τοιαῦτα δυστυχήματα. Νέος τις δεκατετρατής, ἐλθὼν πρὸ ἐνὸς μηνὸς εἰς Ἀθήνας, ἀπεδίωξε μετὰ ὀκταήμερον ἀσθενεῖαν, εἰ καὶ ἐνοσίλευεν αὐτὸν συγγενὴς τις, σπουδάζων ἐπίσης ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἄλλος τις συμμαθητής, ἄγνωστος μέχρις ἐσχάτων εἰς τὸν νοσοῦντα. Πρὸς τούτους τοὺς δύο φιλάνθρωπους ὀρεῖλονται αἱ δαψιλευθεῖσαι τῷ ἀσθενεῖ περιποιήσεις, καθὼς καὶ ἡ περὶ τῆς ταρῆς του φροντίς.

« Τὸ φιλάνθρωπον ἔργον ὃ περ λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ συστήσω πρὸς τοὺς ὑμετέρους ὁμογενεῖς, εἶναι ἡ θεμελίωσις ξενῶνος ἀριερωμένου ἰδίως εἰς τοὺς νοσοῦντας φοιτητάς. Ἄν πρόκειται εἰρήνῃ περὶ εὐτελοῦς θυσίας, ἥτις ὅμως θέλει ἐπιφέρει μεγίστην ὠφέλειαν· διότι, ἀφοῦ ἀπαξ οἰκοδομηθῇ καὶ συσκευασθῇ τὸ κατάστημα, τὰ ἔξοδα τῆς συντηρήσεως θέλουσιν εἶσθαι ἐλάχιστα, καθόσον οἱ μὲν ἀσθενεῖς θέλουν συνεισφέρει μικρὸν τινα ἔργον, οἱ δὲ ἱατροὶ τῆς πρωτεύουσας θέλουν, ὡς δὲν ἀμφιβάλλω, ἐπισκέπτεσθαι προθύμως τοὺς νοσοῦντας μαθητάς· ὥστε δὲν ζητῶ ὑπὲρ τούτων ἐλεημοσύνην, ἀλλὰ φιλάνθρωπον συνδρομήν.

« Ἐάν ἡ πρότασίς μου εἰσακουσθῇ ὑπὸ τῶν ὑμετέρων συμπολιτῶν, προβλέπω ὅτι θέλουν κατατεθῆ ἐντὸς ὀλίγου μεγάληται ποσότητες χρηματικαὶ ἢ ὅσαι εἶναι ἀναγκαῖαι εἰς καταρτισμὸν τοῦ ἔργου· ἀλλὰ καὶ τὸ περίσσευμα τοῦτο δὲν θέλει μείνει ἄγονον· διότι τότε θέλουν κτισθῇ πλησίον τοῦ ξενῶνος οἰκήματα, ἵνα ἐνοικιάζωνται εἰς μετρίαν τιμὴν πρὸς μαθητὰς ἐρχομένους ἐκ τῆς δούλης Ἑλλάδος ὅπως ἀναπνεύσῃ τὸν ἐλεύθερον ἀέρα τῆς μητροπόλεως, καὶ νὰ διδασθῶσι τὰ μαθήματα τῆς ἀρχαίας σοφίας. Ξενοδοχεῖον δὲ, ἢ μᾶλλον μαγειρεῖον, παρακείμενον, κατὰ τὰ οἰκονομικὰ μαγειρεῖα τῶν Παρισίων, θέλει δίδει πρὸς αὐτοὺς τροφὴν ὑγιᾶ συγχρόνως καὶ εὐθηρίαν. Καλὸν μάλιστα νὰ διατεθῶσι τὰ περὶ τούτου οὕτως ὥστε νὰ προδοσῶνται καὶ πάντες οἱ πένητες μαθηταί, εἴτε κατοικοῦντες εἰς τὰ δωμάτια, εἴτε μὴ.

« Ἐπειδὴ δὲ ὁ ξενὼν ὡς καὶ οἱ ἐν τοῖς δωματίοις κατοικοῦντες, θέλουν τεθεῖ ὑπὸ τὴν ἐφορίαν δύο καθηγητῶν τοῦ πανεπιστημίου καὶ τοῦ γυμνασιάρχου, οἱ νέοι θέλουν ἀπολαύει τῆς εὐτυχίας ἧς στεροῦνται σήμερον, τοῦ νὰ ἐπιτηρῶνται καὶ ὡς πρὸς τὴν ἡθικὴν αὐτῶν ἀγωγὴν, καὶ νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ τῶν πειρατμῶν τῆς πρωτεύουσας.

« Κρίνω περιττὸν νὰ ἐμυλοχωρήσω εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς προτάσεως ταύτης, ἥτις, ἐάν εἰσακουσθῇ, θέλει τύχει τῆς συνδρομῆς πολλῶν ἀνδρῶν πεφωτισμένων, προθύμων νὰ τὴν ἐκτελέσωσιν. »

X.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΕΛΑΣ.

---28022---

Εὐχαρίστως καταχωρίζομεν ἐνταῦθα βιογραφικὰς τινὰς εἰδήσεις περὶ τοῦ ἐσχάτως ἀποδιώσκοντος καλοῦ κἀγαθοῦ συμπολίτου ἡμῶν Γεωργίου Μελά. Εὐάρεστος καὶ διδασκτικὴ εἰς τοὺς ἐπιζῶντας εἶναι πάντοτε ἡ ἀνάμνησις ἀνδρῶν, οἵτινες ἐν ἀρέτῃ διανύσαντες τὸν βίον, εὐσεβῶς ἀπεδίωξαν.

Ὁ Γεώργιος Μελάς ἐγεννήθη τὴν 10 Αὐγούστου 1785 εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἰωαννίνων, ἀνήκων καὶ πατρώθεν καὶ μητρῶθεν εἰς οἰκογένειαν ἐκ τῶν πλέων εὐπολήπτων καὶ εὐκαταστάτων τῆς Ἠπείρου.

Νέος ὢν ἐσπούδασε μετ' ἐπιμελείας καὶ φιλοτιμίας εἰς τὰ ἐν Ἰωαννίνοις σχολεῖα τὴν σειρὰν τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων, κατὰ τισθεῖς καὶ εἰς τὴν Γαλλικὴν καὶ Ἰταλικὴν γλῶσσαν.

Ὁ πατὴρ του Λέων καὶ οἱ θεοὶ του, μὴ ὑποφέροντες τὸν ζυγὸν τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ, ὑπὸ τὸν ὁποῖον οὔτε ἡ περιουσία, οὔτε ἡ οἰκογενειακὴ τιμὴ, οὔτε ἡ ὑπαρξίς ἦσαν ἀσφαλεῖς, εἶχον μεταβῆ εἰς τὴν Ῥωσσίαν καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν ὅπου ἐντίμως καὶ εὐπολήπτως ἐμπορεύοντο.

Εἰς Κωνσταντινούπολιν μετέβη καὶ ὁ νέος Γεώργιος κατὰ παραγγελίαν τοῦ πατρὸς του, ἀφοῦ ἐτελείωσεν εὐδοκίμως τὰς ἐν Ἰωαννίνοις σπουδὰς του· ἀποκατασταθεὶς δὲ αὐτόθι ἔμπορος εὐπόλυτος καὶ παρὰ πάντων τιμώμενος, ἐνυμρεύθη κατὰ τὸ 1812 τὴν πρωτότοκον θυγατέρα Ἐλένην τοῦ ἀξιοσεβάστου καὶ φιλομούσου Μιχαὴλ Βασιλείου ἐξ Ἀργυροκάστρου, ἐμπόρου ἐπίσης ἀποκαταστημένου ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ποτὲ γάμος εὐτυχέστερος καὶ ἀρμονικώτερος δὲν ἦν· ὡς ἀνδρόγυνον κατὰ τὴν διάρκειαν ὁλοκλήρων τεσσαράκοντα καὶ πέντε ἐτῶν. Ἡ φρόνησις, ἡ φιλοπονία, ἡ ἀρετὴ, ὁ γλυκύτατος καὶ ἡπιος χαρακτήρ, καὶ τὰ χριστιανικώτατα αἰσθήματα ἀφωτέρων τῶν συζύγων, διετήρησαν ἀκμίαν καὶ ζωηράν τὴν συζυγικὴν ἀγάπην, ἀρμονίαν καὶ εὐτυχίαν τῶν μέχρις οὗ ὁ θάνατος ἐχώρισεν αὐτούς.

Περὶ τὸ 1820, ὅτε ἠτοιμάζετο ἡ ἐκρηγῆς τῆς Ἑλληνικῆς ἐπανάστασεως, μέλος ὢν τῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας ὁ Γεώργιος Μελάς, εἰς ὁπλασθήκην σχεδὸν εἶχε μεταβάλει τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει οἰκίαν του. Ἐνώπιον τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Πατρίδος εὐχαρίστως διακινδύνευεν ὁ φιλόπατρις Ἠπειρώτης καὶ τὴν περιουσίαν του, καὶ τὰ ἐμπορικὰ του συμφέροντα καὶ αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν ἐαυτοῦ τε καὶ τῆς οἰκογενείας του.

Ἄλλ' ὅτε τὰ σχέδια τῶν Φιλικῶν ἀνεκαλύφθησαν ὑπὸ τῆς Πόρτας ὁ δὲ αἰοιδίμος Πατριάρχης Γρηγόριος μετὰ πολλῶν ἀρχιερέων ἀπηγγονίσθησαν, καὶ αἱ ἄλλεπάλληλοι σφαγαὶ τῶν προκρίτων ἤρχισαν, ὁ Γεώργιος Μελάς, μνηστὴρ ἐξαιρήτως ὅτι ἠγέρθησαν καὶ κατ' αὐτοῦ ὑπόνοιαι, μόλις προ-

ορῶναι νὰ σωθῇ μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς Ῥωσικὸν πλοῖον, μὴ φέροντας μεθ' αὐτῶν παρὰ τὰ εὐτελῆ ἐνδύματα τὰ ὅποια ἐφόρεσαν ὅπως διαφύγῃσι τὴν προσοχὴν τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν.

Καὶ ἰδοὺ ὁ χθὲς εὐτυχὴς καὶ εὐκατάστατος οἰκογενειάρχης σπαρτεῖται ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ὅλην τὴν χρηματικὴν του περιουσίαν· δύο ἐν Κωνσταντινουπόλει οἰκίας του, δύο ἀποθήκας του, ἐν οἰκόπεδον, ὅλα τὰ ἐπιπλᾶ καὶ σκεύη τῶν οἰκιῶν του, τὴν ὥρειάν βιβλιοθήκην του, καὶ ὅλα τὰ πολυτίμα κοσμήματα τῆς φιλτάτης συζύγου του.

Καὶ μ' ὅλα ταῦτα οὔτε ἓνα στεναγμὸν ἀφῆκεν οὔτε ὁ σύζυγος ἢ ἡ σύζυγος διὰ τὴν σκληρὰν καὶ αἰφνιδίαν ταύτην στέρησιν τῆς περιουσίας των ὅλης· ἀλλ' ἄμα ὡς διὰ τοῦ Ῥωσικοῦ πλοίου ἐξῆλθον τοῦ Βοσπόρου διευθυνόμενοι εἰς Ὀδησσόν, μεγαλοφύχως ἀμφότεροι εὐχαρίστησαν τὸν Θεὸν διὰ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν τε καὶ τῶν φιλτάτων τέκνων των, καὶ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ γένους εὐχίσθησαν. « Ἀς εὐτυχίσῃ τὸ γένος, εἶπον ἀμφότεροι, καὶ ἡμεῖς διὰ τῆς φιλοπονίας, τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς τιμιότητος θέλομεν ζῆσαι τὰ ἀδύνατα τέκνα μας. »

Ἐπὶ δεκαπενταετίαν ὀλόκληρον ὑπέφερε τὰ δεινὰ τῆς στερήσεως· μόνον δὲ ἡ φρόνησις, ἡ γενναϊότης, καὶ ἡ οἰκονομία τῆς συζύγου του ἀφ' ἑνὸς, καὶ αἱ χριστιανικαὶ ἀρεταὶ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἐλπίδος ἀφ' ἑτέρου, ἐπαρηγόρουν ἀνεκούριζον καὶ ἐνεθάρρουν αὐτόν. Ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ ὅλων τῶν δεινῶν του διετήρησε πάντοτε καὶ τὸ γλυκύτατον καὶ προσηνέστατον πρὸς πάντας ὕψος του, καὶ τὸ ἀξιοπρεπές καὶ ἐντιμὸν τοῦ εὐγενοῦς χαρακτήρος του. Ποτὲ δὲν ἐλύπησεν οὔτε σύζυγον οὔτε τέκνα, ἢ ἀνατροφή καὶ ἐκπαίδευσιν τῶν ὁποίων ἦτο τὸ γλυκύτερον μέλημά του. Πολλὰκις ὁ φιλόστοργος αὐτὸς πατήρ ἐστερήθη τῶν ἀναγκαίων του διὰ νὰ μὴ στερηθῶσι τὰ τέκνα των τῆς ἀναγκῆς ἐκπαιδεύσεώς των. « Τὰ πλούτη, ἔλεγε, χάνονται, ὡς ἡ πεῖρα μὲ τὸ ἐδίδαξεν, ἀλλ' αἱ καλὰ ἀρχαὶ εἶναι ἀθάνατοι· ἄς προικίσω τὰ τέκνα μου μὲ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς φιλοπονίας, καὶ ἂν δὲν τοῖς ἀφῇσω πλούτη, θέλω τοῖς ἀφῆσαι ὁμῶς τὰ μέγα τῆς ἀληθοῦς εὐτυχίας των. »

Ἀφοῦ καὶ εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Ὀδησσοῦ, καὶ εἰς τὰ τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας ἐξεπαίδευσεν τὰ τέκνα του, φροντίζων πάντοτε νὰ ἐνσπείρῃ εἰς τὰς ψυχὰς των τὰς χριστιανικὰς ἀρετὰς των καὶ τῆς πατρίδος των τὴν ἀγάπην, μετέβη ἐπὶ Κυβερνήτου εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ὁ μὲν ἀδελφὸς του Παῦλος εἶχε ρονευθῇ κατὰ τὴν ἐκ Μεσολογγίου ἐξοδόν, ὁ δὲ ἑτερος ἀδελφὸς του Ἰωάννης, ὑπὸ τὸν Κερκισκᾶκην ὑπηρετήσας καὶ κακοπαθήσας, ἀπεβίωσεν.

Ἡ ἐγνωσμένη τιμιότης τοῦ Γεωργίου Μελά, ὁ γλυκὺς καὶ συμβιβαστικὸς χαρακτήρ του καὶ ἡ ἐμπορικὴ αὐτοῦ ὑπόληψις καὶ πεῖρα, ἐθεωρήθησαν ὑπὸ τοῦ διορατικοῦ βλέμματος τοῦ Κυβερνήτου ὡς τὰ καταλληλότερα προσόντα τοῦ πρώτου Διευθυντοῦ τοῦ Τελωνείου, τὸν ὁποῖον ἐπρόκειτο κατὰ πρῶτον

νὰ σταίλῃ εἰς τὴν μετὰ τὸν ἀγῶνα ὑπερήφανον καὶ ἀνεξάρτητον Ὑδραν. Ἡ ἐκλογὴ δὲ αὕτη τοῦ Κυβερνήτου πληρέστατα εὐδοκίμησε· διότι πραγματικῶς ὁ Γεωργίος Μελάς διὰ τῶν παλαιῶν μετὰ τῶν πρώτων οἰκογενειάρχων τῆς Ὑδρας ἐμπορικῶν καὶ φιλικῶν σχέσεων του, διὰ τῆς ἐπιότητός του καὶ διὰ τῆς ἀδιακρίτου ἀκεραιότητός του, κατώρθωσε νὰ εἰσάγῃ εὐκόλως τὸ φύσει δυσάρεστον θαυματολογικὸν σύστημα εἰς τὸν λαὸν τῆς Ὑδρας, πείσας αὐτόν διὰ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Ἀπολόγου, ὅτι καὶ ἡ Ὑδρα, ὡς μέλος τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας ὀφείλε, νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὰς κοινὰς τῆς Πατρίδος ἀνάγκας.

Ἐπρόβλεβόθη ἐπομένως ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῆς ἐν Σύρῳ Διαμετακομίσεως, καὶ ἀκολούθως εἰς τὴν Προεδρίαν τοῦ ἐν Σύρῳ Ἐμπορικοῦ Δικαστηρίου. Ἡ ἀκεραιότης τοῦ χαρακτήρος του, τὸ ἀδέκαστον, ἡ εὐσυνειδήσια, ἡ φιλοπονία, καὶ ἡ ἀκρα αὐτοῦ ἐπιμέλεια πρὸς ταχείαν καὶ ἀκριβῆ διεκπεραίωσιν τῶν δικαστικῶν αὐτοῦ καθηκόντων, τῷ προσέλκυσαν τὴν γενικὴν ἀγάπην, τὸ σέβας καὶ τὴν ὑπόληψιν ὅλων τῶν ἀξιότιμων κατοίκων τῆς Ἑρμουπόλεως. Ἡ δὲ Βασιλικὴ Κυβέρνησις ἐπεκύρωσεν ἐπομένως αὐτὸν εἰς τὴν προεδρικὴν του θέσιν, εἰς ἣν ἤθελε τὸν διατηρήσει εὐχαρίστως καὶ μετὰ τὴν ὀριστικὴν σύστασιν τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων, ἐὰν ὁ ἀληθῶς φιλόπατρις καὶ φιλότιμος Πρόεδρος, βλέπων ὅτι ἡ Πατρίς εἶχεν ἤδη εὐτυχῶς εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἀνδρὸς ἀξιότιμους καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος νομομαθεῖς, δὲν παρεχώρει διὰ τῆς αὐθορμῆς παραιτήσεώς του εἰς τινα ἐξ αὐτῶν τὴν προεδρικὴν του ἑδραν.

Μετὰ τὴν ἐντιμὸν ταύτην καὶ πατριωτικὴν παραίτησίν του, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ἀρχαῖον ἐμπορικὸν του στάδιον, ἀξιώθεις τοιαυτοτρόπως, πρὶν ἢ κλείσῃ διὰ παντός τοὺς ὀφθαλμοὺς, νὰ ἴδῃ ὁ εὐσεβὴς καὶ ἐνάρετος αὐτὸς Χριστιανὸς, τὰς πλείστας τῶν εὐχῶν του καὶ τῶν εἰς Θεὸν ἐλπίδων του πραγματοποιημένας.

Ἡζιώθη νὰ ἴδῃ Ἑλλάδα ἐλευθέρην καὶ βασιλευομένην, τὸ γλυκὺ τοῦτο ὄνειρον τῆς νεανικῆς ἡλικίας του, — τῆς θυγατέρας του καλῶς ἀποκαταστημένας καὶ εὐτυχεῖς, — τοὺς υἱοὺς του ἐν ἀδελφικῇ ἁρμοσίᾳ καὶ ἐν ἀρετῇ βυδίζοντας εὐτυχῶς τὸ στάδιον εἰς ὃ τοὺς ὠδήγησε, — καὶ ἐπὶ τέλους τὴν ἀνετον ζωὴν διαδεχθεῖσιν τὰ δεινὰ τῆς στερήσεως, καὶ τὴν φιλτάτην του σύζυγον συνειδαιμονοῦσαν μετ' αὐτοῦ.

Μία μόνη εὐχὴ ἐνθερμος, μία μόνη ἐλπίς γλυκύτατη τοῦ γήρατος ἐμεινεν ἀνεκπλήρωτος, καὶ αὕτη ἦτο ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς ἰδίας αὐτοῦ Πατρίδος, τῆς πολυπαθοῦς Ἠπείρου. Ὅτε ὁ τελευταῖος ἀνατολικὸς πόλεμος ἤρξατο, τὰ δὲ Ἠπειρωτικὰ καὶ Θεσσαλικὰ κινήματα ἤκούσθησαν, παλμοὺς χαρᾶς ἠσθάνθη ἡ καρδία του· ἀλλὰ τὸ πέρας, ὅπερ ἔλαβον τὰ τελευταῖα ταῦτα συμβεβηκότα, καὶ ἡ οἰκτραὶ θέσις τῶν Χριστιανῶν κατοίκων τῆς Ἠπείρου, τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς ἄλλης Εὐρωπαϊκῆς

Τουκρίας, κατεπείραξαν τὴν πατριωτικὴν ψυχὴν τοῦ ἀγαθοῦ γέροντος.

ὑπὸ τὴν βραθυμίαν ταύτην διατελῶν, καὶ ὑπὸ ὀργανικῆς περὶ τοὺς νεκροὺς νόσου προσβληθείς, δὲν ἀντέσχεν ἐπὶ πολὺ τὸ ἤδη γεγηρακὸς αὐτοῦ σῶμα, ἀλλὰ τὴν 3 Ὀκτωβρίου 1856 ἐπλήρωσε τὸ κοινὸν χρέος ἐν Κωνσταντινουπόλει, εὐχόμενος εἰς τὰ τέκνα του νὰ ζήσωσιν εὐδαιμόνως—νὰ ἴδωσιν εὐτυχῆς τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος—καὶ ἐλευθέραν τὴν Ἠπειρόν!

Γαῖαν ἔχουσ' ἐλαφρὰν Γεώργιε ἀγαθέ!

Τ. Γ. Πληροφορέμεθα εὐχαρίστως ὅτι ὁ εὐσεβὴς Χριστιανὸς Γεώργιος Μελάς, ἐπιθυμῶν νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἡθιοποίησιν τῶν Ἑλληνικῶν λαῶν, προσδιώρισε βραβεῖον ἐκ δραχμῶν 5000 εἰς τὸν συντάξοντα τὸ καταλληλότερον πρὸς τὴν Χριστιανικὴν ἡθιοποίησιν τῶν Ἑλληνοπαίδων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν λαῶν σύγγραμμα, καὶ ἑτέρας δραχ. 5000 εἰς τύπωσιν καὶ δωρεάν διανομὴν τοῦ συγγράμματος τούτου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

—•••••—

Φιλοσοφικαὶ μελέται περὶ χριστιανισμοῦ, ἐπὶ Ἀυγοῦστου Νικολάου, ἐξελληνισθεῖσαι ὑπὸ Π. Βράϊλα Ἀρμένη καὶ Α. Μαυρομμάτου, ἐκδοθεῖσαι δὲ δαπάνῃ Ἀντ. Τερζάκη. Τόμ. Β'. Ἐν Κερκύρα 1856 εἰς 4^{ον}. Σύνκειται ἐκ σελ. 588 καὶ τιμᾶται δραχ. 7 1/2.

—•••••—

Marino P. Vrétó. — Mélanges néohelléniques. Athènes, 1853. Εἰς τόμ. εἰς 8^{ον}. ἐκ σελ. 159^η ἦτοι, α Ἀνάμικτα νεοελληνικά ὑπὸ Μαρίνου Π. Βρετοῦ. »

—•••••—

Τοῦ πρώτου τῶν δύο τούτων συγγραμμάτων τὸν πρῶτον τόμον ἀνήγγειλεν ἤδη ἡ Πανδώρα κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ παρελθόντος ἔτους, προστιθεῖσα καὶ βιβλιογραφικὰς τινὰς κρίσεις περὶ τοῦ ὅλου πονήματος, ἐπιμαρτυροῦσας τὴν δεινότητά μεθ' ἧς ὁ πολυμαθὴς συγγραφεὺς ἐπραγματεύθη τὴν ὑπόθεσιν αὐτοῦ.

Ὅτι ἡ ἀληθὴς φιλοσοφία δὲν εἶναι ἀσύμφορος πρὸς τὸν χριστιανισμόν, ἰδοὺ κατ' οὐσίαν τὸ θέμα τοῦ συγγράμματος. θαυμασίως δὲ καὶ μετὰ πλείστης λογικῆς ἀποδεικνύεται τοῦτο καὶ ἐν τῷ περὶ δόγματος κεφαλαίῳ τοῦ δευτέρου τούτου τόμου, κατεξελεγχομένης τῆς πωρώσεως ἐκείνων οὔτινες ἀποδέχονται μὲν τὴν Εὐαγγελικὴν ἠθικὴν, ἀποκρούουσι δὲ τὰ χριστιανικὰ δόγματα.

Ἡ φιλολογία τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας πλουτεῖ τοσούτων θεοπνευστῶν συγγραμμάτων ἀποδεικνυόντων ἐναργῶς τὸ θεῖον τῆς εὐαγγελικῆς ἠθικῆς καὶ τοῦ αὐτουργοῦ αὐτῆς, ὥστε ἡ θελή τις νομίσαι περιττὴν πᾶσιν νεωτέρων περὶ

τούτου συζητήσιν· ἀλλ' ἀφοῦ ἐγεννήθη ἡ ἀπορροή· ἐκείνη φιλοσοφία ἣτις, ἀντὶ φωτός, σωτὸς καὶ ζῶρον διεσκόρπισεν ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς γῆς διὰ τῶν δισταγμῶν καὶ τῶν διαμαρτυρήσεων αὐτῆς, πᾶσα συγγραφὴ καταπολεμοῦσα τὴν φιλοσοφίαν αὐτὴν, εἶναι βεβαίως πολύτιμος. Ἰδοὺ διὰ τί ἀξίους τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης θεωροῦμεν τοὺς ἐπιχειρήσαντας (*) νὰ καταστήσωσι καὶ πρὸς ἡμᾶς γνωστὴν διὰ πολυπόνου καὶ γλαφυρᾶς μεταφράσεως, μίαν ἐκ τῶν συγγραμμάτων ἣτις διεξοδικώτερον καὶ θριγκωτικώτερον πραγματεύεται τὸ ζήτημα.

Τοῦ δευτέρου πονήματος ὁ συγγραφεὺς εἶναι οἰκεῖος τοῖς ἀνγνῶσταις τῆς Πανδώρας ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους (ἴδε φυλλάδ. 137) ὅτε εἴπομεν ὀλίγα περὶ ἄλλου τινὸς συγγράμματος αὐτοῦ, τοῦ ἐπιγραφομένου α *Contes et poèmes de la Grèce moderne*. Περὶ τοῦ πονήματος τούτου τοῦ Κ. Μαρίνου Βρετοῦ ὠμίλῃσεν ἐτχάτως μετὰ πλείστης ἀλλὰ δικαίως εὐμενείας καὶ ὁ γνωστὸς φιλέλλην *Saint-Marc Girardin*, ὅστις, εἰ ἐγνώριζε καὶ τὸ νεωστὶ ἐκδοθὲν ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον, ἤθελε βεβαίως τιμήσῃ καὶ τοῦτο μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιδοκιμασίας.

Τὰ *Νεοελληνικά ἀνάμικτα* τοῦ Κ. Βρετοῦ συγκροτοῦνται ἐκ διαφόρων τεμαχίων, ὧν ἕκαστον, δὲν λέγομεν πραγματεύεται, ἀλλ' ὁμιλεῖ ἐν γλώσσῃ μάλιστα ξένῃ μετὰ τῆς αὐτῆς ἀφελείας καὶ χάριτος καὶ γοργότητος, ἐνὶ λόγῳ μετὰ τῶν αὐτῶν προσόντων ἅτινα διαστέλλουσι τὸν εὐφραδῶς λέγοντα. Πολλὰ δὲ τῶν τεμαχίων τούτων, οἷον τὸ περὶ τῆς ἐν Μάνῃ ἐπαναστάσεως, τῆς 12^{της} ἐκχτονταετηρίδος, τὸ περὶ τοῦ Χάρωνος καὶ τὸ περὶ τῶν κατὰ τὰς κηδεῖας ἐθίμων τῶν νέων Ἑλλήνων, τὸ περὶ τῆς ἐν Κύρῳ Ἑλληνικῆς ἀποικίας, περιέχουσι καὶ εἰδήσεις ἱστορικᾶς, ἐξ ἐκείνων μάλιστα αἱ, ἐὰν ἀμελῶμεν νὰ θησαυρίζωμεν ὡς ἄλλα μνημεῖα τῆς ἡμετέρας ἐθνικότητος, ἀναρπάζει καὶ εἰς πέτρῳ μεταβάλλει ὁ χρόνος.

ΠΑΡΟΡΑΜΜΑΤΑ

Τοῦ φυλλάδ. 160.

—•••••—

Σελ. 361	τήλ. 6 ^η .	τίχ. 8—9	ἅμα κατέχουσιν αὐτὸ
» 362	» α.	» 1	ἐναντίοι πρὸς ἀλλήλους
» »	» »	» 46	αὐτοῦ,
» 365	» 6 ^η .	» 16	ὁδὸν κατὰ
» »	» »	» 19	τέλος,
» 367	» α.	» 38	συναπᾶγει
» 368	» 6 ^η .	» 11	ταύτην. Εἴτε
» »	» »	» 20	συνιστῶντι

—•••••—

(*) Ὁ δαύτερος οὗτος τόμος, εἰ καὶ φέρει τὰ ὀνόματα ἀμφοτέρων τῶν ἀναλαβόντων τὴν μετάφρασιν, μετρημένην ἡμῶς ὑπὸ μόνου τοῦ Κ. Βράϊλα· διὰ τοῦ αἵματος θάνατος· ἀρχήσας, πρὸς ζημίαν τῆς Ἑλλάδος, τὸν δεύτερον τῶν μεταφραστῶν, ἄνδρα ἐπιστήμονα καὶ πολὺν χρηστὸν.